



סֵפֶר
דְּבָרַי
אֵמֶת



פרשת נשא

החוטא אם היה דבוק בה' אי אפשר להענישו וע"כ מגרשים אותו שלא יהיה דבוק כ"כ

הצדיק צריך להשפיע לאדם עיקר בקשתו וגם שאר הטובות הנצרכים לו

דְּהִנֵּה כְּשֶׁאַדָּם חוֹטֵא, אִם הָיָה דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ כְּרֹאֵי אִי אֶפְשָׁר לְהַעֲנִישׁ, עַל כֵּן חֵס וְשְׁלוֹם גּוֹרֵם שְׁלֵא לְהִיּוֹת כָּל כֶּךָ דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ (בראשית ג, כד) וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם. וְאִם יֵאמֶר הַצְּדִיק שְׂדוּקָא שְׂיַעֲנֵשׁ, עַל כֵּן אוֹמֵר לוֹ יִתְבַּרֵךְ נִשְׂא אֶת רֵאשׁ בְּנֵי גְרִשׁוֹן גַּם הֵם (במדבר ד, כב), לְשׁוֹן וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם: לְבֵית אֲבֹתָם כּוֹ, דְּהִנֵּה דְרָךְ מְשָׁל אָדָם הָרוּצָה לְהִיּוֹת עֲשִׂיר וְכִיּוֹצֵא, הִנֵּה זֶה אֶצְלוֹ הָעֶקֶר תְּאֹתוֹ, אַךְ צָרִיךְ גַּם בְּרִיאַת הַגּוֹף וְגַם בְּנִיּוֹ לְהִיּוֹת שֶׁל קְיָמָא וְכִיּוֹצֵא, וְזֶה לְבֵית אֲבֹתָם פְּרוּשׁ רְצוֹנָם כְּמוֹ וְלֹא אָבָה (שמות י, כז), וְלִמְשַׁפְּחֹתָם דְּהִינּוּ שְׁאָר טוֹבוֹת, דּוּק:

אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ כּוֹ לְמַעַל מוֹעֵל לַפְעֻמִּים יֵשׁ כָּאִדָּם גְּבוּהוֹת כְּלֵי טַעַם וְהַעֲצָה לְזִכּוֹר שׁוּבָה כֹּא מוֹחֲטָאִים וְעִ"ז יֵהָא שְׁפַל רוּחַ בְּה' (במדבר ה, ו). פְּרִשְׁנוּ דִּידוּעַ בְּזִהַר (ח"א קסו). בְּחֻטָּאִים שׁוּרָה עַל הָאָדָם קְלִפָּה רַחֲמָנָא לְצַלְן וּמִתְגַּאֲהַ עֲלֵיהּ דְּבַר נִשׁ כּוֹ^א. נִמְצָא שְׂיֵשׁ לַפְעֻמִּים בְּאָדָם גְּבוּהוֹת הֵלֵב בְּלֹא טַעַם, זֶה בָּא מִמָּה שְׁחָטָא [עַל כֵּן] שׁוּרָה עֲלֵיו כּוֹ כַּנֵּ"ל. וְהִנֵּה זֶה גּוֹפָא הוּא שְׁפִלוֹת גְּדוּל, שְׁאוּר עוֹלָה לְמַעְלָה מִצַּד הַיָּצָר הָרַע, גַּם שְׂיֵשׁ בּוֹ שְׁקָר וְחֻמְצָא יְכוּל לְחֻמְצָא אוֹתוֹ כְּלוֹ רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְיְכָל הַמִּתְגַּאֲהַ כְּאֵלוֹ בָּא עַל כָּל עֲרִיּוֹת כְּלָם (סוטה ד:), וְכָל הַחֲסֻרוֹנוֹת הָרַעוֹת אֲשֶׁר הֵם בְּגְבוּהוֹת יַעֲיֵן בְּשַׁעֲרֵי קְדֻשָּׁה (ח"ב שער ד)^ב. וְהַתְקַנְהַ, לְזִכֹּר זֶה שְׁבָא מִן הַחֲטָא וְלְהִיּוֹת שְׁפַל בְּעֵינָיו, לְהַחֲזִיק עֲצָמוֹ לְחוֹטֵא:

ציונים ומקורות

הרע, דהכי איהו יצר הרע בבר נש כחמיר בעיסה, עאל במעווי דבר נש זעיר זעיר, ולבתר אסגי ביה עד דכל גופא אתערב בהדיה. ה. 'הגאווה היא שורש להרבה עבירות אם בין אדם למקום ואם בין אדם לחבירו, כי גורם להזיק לחבירו ולשנאותו ולדבר לשון הרע עליו, וכאלה רבות, ואם בינו למקום שכן כתיב (דברים ח, יד) 'זרם לבבך ושכחת את ה' אלהיך', ואמרו רבותינו ז"ל (סוטה ה). 'כל שיש בו גסות הרוח נקרא 'תועבה' שנאמר (משלי טו, ה) 'תועבת ה' כל גבה לב'. ואמרו (שם) 'בשמתא מאן דאית ביה', וראוי לגדעו כאשריה ואין עפרו ננער ושכינה מיללת עליו ושקול כעובד עבודה זרה וככופר בעיקר, וכאילו בא על כל העריות כולם, וכאילו בנה במה, ואפילו שיקנה להקדוש ברוך הוא שמים וארץ כאברהם אבינו שלא ינקה מדינה של גהינום, וסופו מתמעט ונאסף מן העולם שלא

א. 'נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבותם למשפחותם'. ב. 'דבר אל בני ישראל איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם' וגו'. עד 'האשם המושב לה' לכהן'. ג. 'האי קרא על יצר הרע אתמר, בגין דאיהו מקטרגא תדיר לגבי בני נשא ויצר הרע איהו ארים לביה ורעותיה דבר נש בגאותא ואזיל אבתריה מסלסל שעריה וברישיה, עד דאיהו אתגאי עליה ומשיך ליה לגיהנום'. וע"ע לעיל הנהגות אות פא: 'ולא להאמין בעצמו, כי כמה פעמים היה נראה כבר טוב ואח"כ לא כן היה, וכל נדנוד גאווה בא מחטאים, וכדאיתא בזוהר 'מתגאה עליה דבר נש', וע"כ היה בעת שהיה קדושה יותר, הכרתי יותר החסרונות באמת גמור בלי שום ספק כלל. אך אעפ"כ להיות שמח בהאמת'. ד. ראה זוה"ק ח"ב קפב. 'ודא איהו רוא דיצר הרע פולחנא נוכראה, דאיכרי אוף הכי שאור, ודא איהו יצר

ע"י שיהזיק
עצמו לאשם
יכנע ועי"ז ישיג
מוחזן וחכמה

וְזֶה יֵשׁ לְפָרֵשׁ 'אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כּוֹ מְפָל
חֲטָאת הָאָדָם', בָּא זֶה 'לְמַעַל מְעַל'
לְשׁוֹן גְּבִהוֹת 'בֵּה'', וְהִתְקַנָּה וְאֲשָׁמָה
הַנֶּפֶשׁ הַהִיא, פְּרוּשׁ יַחְזִיק נֶפֶשׁוֹ
לְאֲשָׁמָה פְּנִ"ל, וְהִתְוֹדוּ כּוֹ וְהִשִּׁיב אֶת
אֲשָׁמוֹ בְּרֵאשׁוֹ, פְּרוּשׁ עַל יְדֵי זֶה שְׂיַחְזִיק
אֶת עַצְמוֹ לְאֲשָׁם יִהְיֶה נִכְנָע בְּעֵינָיו
וְיִשָּׁיג חֲכָמָה אֲשֶׁר מֵאֵין תִּמְצָא וְיִוָּרֵד
מִמְקוֹם גְּבוּהָ לְמְקוֹם נְמוּךְ, וְזֶה וְהִשִּׁיב
אֶת אֲשָׁמוֹ בְּרֵאשׁוֹ לְהִיּוֹת לוֹ מַחֲזִין
וְחֲכָמָה 'בְּרֵאשׁוֹ':

וְחֲמִישִׁיתוֹ יִסַּף עָלָיו, דְּהִנֵּה הַדְּבָקוֹת
מְרַמְזוּ בְּחֲמֵשׁ מְדַרְגּוֹת, נֶפֶשׁ
רוּחַ נְשָׁמָה חַיָּה יַחֲדָה"ה, גַּם בְּשֵׁם הַיְיִ"ה
בְּרוּךְ הוּא וְקוֹצוֹ הֵנָּה חֲמֵשׁ מְדַרְגּוֹת,^ט
צָרִיף לְהוֹסִיף עַל זֶה דְּבָקוֹת יוֹתֵר, וְגַם
יִוְעִיל לוֹ הַכְּנַעְתּוֹ שְׂיִהְיֶה עִמּוֹ ה' לְהוֹסִיף
בְּכָל פֶּעַם, וְנִתֵּן לְאֲשֶׁר אֲשָׁם לוֹ כִּי גַם
בְּהַדְּבָקוֹת צָרִיף לְזַכֵּר שֶׁהוּא לְכַבּוֹד שְׁמַיִם
שֶׁהוּא רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ:

וְאֵם אֵין לְאִישׁ גְּאֹל, פְּרוּשׁ אֵינוֹ יוֹדֵעַ
הָאֵיף לְשׁוֹב, כִּי הַתְּשׁוּבָה הוּא

ע"י הכנעה
יהיה ה' עמו
להוסיף דבקות
תמיד בכל
חמש המדרגות
וגם הדבקות
צ"ל לש"ש

כשאינו יודע
לשוב יתקרב
לצדיקים

◆ ציונים ומקורות ◆

ליודעי חן, ונעשה מכל חלק מחלקיו קומה שלימה, כי בכל חלק נדבק בפרצוף שלמעלה, וכן בכל חמישה חלקיו. ט. עיין שער ההקדמות הקדמה א: 'אם נרצה לפרט ולחלק אלו העשר ספירות הנזכרים הכלליות בפרטים רבים, אינם מתחלקות רק בבחינת ה' פרצופין בלבד וכו', וזה סדרן, כי ספירת הכתר הוא פרצוף שלם כלול מעשר ספירות פרטיות ונקרא אריך אנפין וכו', וספירת חכמה גם הוא פרצוף שלם ונקרא אבא. והבינה גם היא פרצוף שלם ונקראת אמא. ושש ספירות אשר מחסד עד יסוד, גם הם פרצוף אחד שלם, ונקראים זעיר אנפין. וספירה העשירית הנקראת מלכות, הנקראת נוקבא דז"א, גם היא פרצוף שלם כולל עשר ספירות פרטיות שבה'. וע"ע שם הקדמה ב: 'דע כי העשר ספירות הכלליות הכוללות כל עולם ועולם הנה הם נכללות יחד כולם בבחינת הוי"ה אחת. והנה קוצו של יו"ד שיש בזאת ההוי"ה היא בספירת הכתר. והיו"ד עצמה היא בחכמה, וה"א ראשונה בבינה. והו', בתפארת, כלול משש ספירות חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד, אשר כללותם יחד נקראים בשם פרצוף אחד הנקרא זעיר אנפין. וה' אחרונה מלכות דזעיר אנפין. וע"ע עץ חיים שער העקודים פ"ה: 'ה' שמות יש לנשמה, והם נגד ה' פרצופים, נפש מלכות, רוח תפארת, נשמה בינה, חיה חכמה, יחידה כתר'.

בזמנו, ואפילו ירבעם שכל חכמי דורו היו לפניו כעשבי השדה ולא היה בתורתו דופי והיה שונה ק"ג פנים בתורה, לא נענש ונטרד מן העולם הזה והעולם הבא אלא מפני גסות הרוח, וכאילו דוחק רגלי השכינה ומסתלקת מן העולם ואומרת אין אני והוא יכולים לדור יחד בעולם, ומורד במלכות שמים, ומתעטף בטליתו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שנאמר בו (תהלים לג, א) 'ה' מלך גאות לבש'. ו. ע"ע זכרון זאת פר' ויגש ד"ה כתיב אני חכמה: 'מי שמפשפש במעשיו ומוצא לו חסרונות ומתודה לפני הבורא ב"ה והוא מכיר שפלות, יכול להשיג יותר חכמה, כי 'החכמה מאין תמצא' (איוב כח, יב), וגם נמשלה למים שהולך למקום נמוך'. ז. ראה תענית ז. 'למה נמשלו דברי תורה למים, דכתיב (ישעיה נה, א) 'הוי כל צמא לכו למים', לומר לך, מה מים מניחין מקום גבוה והולכין למקום נמוך, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה'. ח. עיין מאור ושמש פר' תולדות ד"ה עוד בפסוק הנ"ל דהנה: 'האיש הישראלי צריך לעבוד את השי"ת בכל חלקי נפשו שהם נפש רוח נשמה חיה יחידה, דהיינו שידבק כל חלקי נפשו באותיות התורה ותפילה, בפנימיות הקדושה שבאותיות. וכשאדם מדבק כל חלק מחלקיו הנזכרים בקדושת פנימיות האותיות, אזי מידבק בחמישה פרצופים העליונים כידוע

גּוֹאֵל' שְׁמַבִּיא גְּאֵלָה לְעוֹלָם כּוֹי', הָאֲשָׁם
הַמוֹשָׁב לֵה' לִפְהֵן' פְּרוֹשׁ יִתְקַרֵּב עֲצָמו
אֶל הַצְּדִיקִים:

שָׁם (במדבר שם, י) **וְאִישׁ אֶת קְדָשָׁיו לֹ**
יְהִיו כּוֹיִא. דְּהֵנָּה יֵשׁ מְדַרְגָּה שְׂאָדָם
רוֹאֶה לְהִיּוֹת טוֹב לְהִתְקַדֵּשׁ תָּמִיד, וְיֵשׁ
עוֹד מְדַרְגָּה שְׂאוֹהֵב אֶת הַבּוֹרָא בְּרוּךְ
הוּא וְחֻפְצוֹ וְרְצוֹנוֹ לְהַשְׁלִים רְצוֹנוֹ
יִתְבָּרֵךְ לְהִיּוֹת נַחַת רוּחַ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ,
נִמְצָא הוּא תָּמִיד מְשַׁפֵּיעַ כְּכַיִּכּוֹל לְפָנָיו
יִתְבָּרֵךְ תַּעֲנוּג:

יש אדם רוצה
להיות טוב
ולהתקדש
תמיד ויש
שאוהב את ה'
ורוצה לעשות
לו נח"ר וכוה
משפיע תענוג
לה

וְזֶה וְאִישׁ אֶת קְדָשָׁיו לֹ
אֲשֶׁר יִתֵּן לִפְהֵן' שְׁפֹנְתוֹ לִתֵּן לֹ
יִתְבָּרֵךְ שְׁנֶקְרָא כְּהֵן, לֹ יְהִיו, דְּיָדוּעַ
[דְּכְתִיב] (איוב לה, ז) 'אִם צְדָקָתָ מַה תִּתֵּן
לֹ כּוֹי, זֶה אָמַר לֹ יְהִיהָ, אֶלָּא שְׁזָה
הוּא רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ:

רצון ה' לקבל
תענוג
מהעובדים
אליו לעשות לו
נח"ר אף
שבאמת אינו
צריך לזה

וְאִם נִדְקָדַק שְׂקָדָם כְּתִיב לְשׁוֹן רַבִּים אַחַר
כֶּף לְשׁוֹן זְכַרִי 'יְהִיהָ, יֵשׁ לְפָרֵשׁ
שְׂקָאֵי עַל הַפְּהֵן, לֹ יְהִיהָ הַפְּהֵן הוּא
יִתְבָּרֵךְ יְהִיהָ עֲמוֹ, וּמְקַיִם גְּזַרְתּוֹ יִתְבָּרֵךְ
שְׂמוֹ מַה שְׂיִגְזֹר הוּא, וַיִּבְטַל גְּזַרְתּוֹ הַבּוֹרָא
בְּרוּךְ הוּא אִם יִרְצָה, וְזֶה לֹ יְהִיהָ כְּמוֹ
טָפַל לֹ:

העובד ככוונה
לעשות נח"ר
לה' יהיה ה'
עמו ויקיים
גזרותיו ויוכל
לבטל גזרת
הבורא

כֹּה תְּבָרְכוּ כּוֹי (במדבר ו, כג). **פְּרִשְׁנוּ כִּי**
'כֹּה' פְּרוֹשׁוֹ גְּבוּרוֹת, כְּמוֹ 'לֹא שְׂמַעְתָּ
עַד כֹּה' (שמות ז, טז), וְכִדְאִיתָא בְּזִהַר (ח"ג
קמה:ט) 'מְכָה' מִן כֹּה', כִּי יֵשׁ ה' אוֹתִיּוֹת
מִנְצַפְ"ךְ הַכְּפוּלוֹת, וְכָל אֶחָד כְּלוּל
מִכֹּהוּ, הֵנָּה כ"ה:

'כה' רומז
לגבורות
שבאותיות
מנצפ"ך שכל
אחד כלול
מכולם

וְהֵנָּה הַפְּהֵן צְרִיף לְהִמְתִּיק הַדִּינִין
בְּשִׂרְשׁוֹ, כִּי שִׂרְשׁ הַדִּינִין הוּא
הַצְּמָצוּם הָרֵאשׁוֹן, כִּי הָרְצוֹן לְהִטִּיב
הוּא שִׂרְשׁ חֶסֶד, וְהַצְּמָצוּם לְהִיּוֹת בָּא

הכהן צריך
להמתיק
הדינים
בשורשם כדי
שיוכלו לקבל
החסד

◆ **צִיּוּנִים וּמִקּוּרוֹת** ◆

ותבסמון לה לקבלייהו דישראל, בגין דלא
ישתכחון בה דינין, הדא הוא דכתיב, 'כה תברכו
את בני ישראל'. טז. ראה זוה"ק ח"א קא.
'מנצפ"ך חמישה גבורות'. יז. עיין עץ חיים שער
עיגולים ויושר ענף ב: 'טרם שנאצלו הנאצלים
ונבראו הנבראים היה אור עליון פשוט ממלא כל
המציאות ולא היה שום מקום פנוי בבחי' אויר
ריקני וחלל אלא הכל היה ממולא מן אור אין
סוף פשוט ההוא ולא היה לו בחי' ראש ולא בחי'
סוף אלא הכל היה אור אחד פשוט שוה
בהשוואה אחת והוא הנק' אור א"ס. וכאשר עלה
ברצונו הפשוט לברוא העולמות וכו', אז צמצם
את עצמו וכו', ענין הצמצום הזה הוא לגלות
שורש הדינין, כדי לתת מידת הדין אח"כ
בעולמות'. וע"ע באר מים חיים פר' בראשית:
'וכללו של דבר כי אחר שהכל היה ממולא מאור
אין סוף ברוך הוא ולא היה שום מקום פנוי
לעמידת העולמות בשום אופן, והוכרח לצמצם
אורו כדי שישאר מקום פנוי לעמידתם ולתת

י. ראה יומא פו: 'גדולה תשובה שמביאה את
הגאולה שנאמר (ישעיה נט, כ) 'זבא לציון גואל
ולשבי פשע ביעקב' מה טעם 'זבא לציון גואל'
משום ד'שבי פשע ביעקב'. יא. 'ואיש את
קדשיו לו יהיו איש אשר יתן לכהן לו יהיה'.
יב. עיין זוה"ק ח"ג מט: 'והובא אל הכהן' (ויקרא
יג, ט) דא הוא קודשא בריך הוא'. וע"ע סנהדרין
לט. יג. אולי צ"ל 'יחיד'. יד. 'דבר אל אהרן
ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור
להם'. טו. 'אמר רבי אבא, 'כה תברכו', תאנא,
האי צדק אתקרי 'כה', דכל דינין מתערין מיניה,
והיינו דאמר רבי אלעזר, מהו 'מכה רבה' (במדבר
יא, לג), כלומר מכה מן 'כה' וכו', ומהאי 'כה'
מתערין דינין, ומדאתחבר עמה חסד, אתבסמת,
ובגין כך אתמטר דא לכהן דאתי מחסד, בגין
דתתברך ותתבסם 'כה', הדא הוא דכתיב, 'כה
תברכו', כלומר אף על גב דהאי 'כה' אשתכחת
בדינין, תבסמון לה ותברכון לה, דכתיב 'כה
תברכו את בני ישראל', תברכו בהאי חסד ל'כה',